

Till ordförande eller utsedda representanter för
pensionärsorganisationerna

Tid: 3 februari 2020 klockan 10–12

Plats: Stora Borg, Borgmästaregatan 5 A,
434 32 Kungsbacka

1 (10)

Datum
2020-02-20

Närvaro: Lisa Andersson (M), Maj-Britt Rane Andersson (S), Lillemor Berglund, Eva Apelvi, Cecilia Wahlgren, Nils-Åke Bergman (Aktiva Seniorer), Werner Åberg (Kungsbacka Pensionärsuniversitet), Marianne Nilsson (PRO Fjärås), Bo Eriksson (PRO Kungsbacka), Ulla-Britt Königsson (PRO Onsala), Bo Atterot (PRO Onsala), Kristina Mårtensson (PRO Särö), Bengt Hedlund (PRO Särö), Barbro Johansson (SKPF-pensionärerna avdelning 47), Britt Nilsson (SKPF-pensionärerna avdelning 47), Majbritt Ljungqvist (SPF Seniorerna Fjärås), Gerhard Martinsson (SPF Seniorerna Fjärås), Björn Tisén (SPF Seniorerna Kungsbacka), Siv Gustafsson (SPF Seniorerna Kungsbacka), Agneta Anderberg (SPF Seniorerna Onsala), Erik Altenstedt (SPF Seniorerna Tölö-Älvsåker), Lars Smedberg (SPF Seniorerna Vallda-Släp) och Göran Bonander (SPF Seniorerna Åsa).

Forum pensionärsorganisationer

1. Mötets öppnande och närvaro	Ordförande Lisa Andersson (M) hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.
2. Information - Måltider och inköp av dagligvaror Förvaltningen för Vård & Omsorg <i>Lillemor Berglund Andreasson, förvaltningschef</i> och Förvaltningen för Service <i>Karl Persson, biträdande förvaltningschef</i>	Förvaltningen för Vård & Omsorgs förvaltningschef Lillemor Berglund Andreasson och förvaltningen för Service biträdande förvaltningschef Karl Persson presenterar sig. Lillemor förklarar att kommunfullmäktige i juni 2019 tog ett beslut om kommunbudgeten. Nämnden för Vård & Omsorg fick i samband med det ett uppdrag om att jobba med effektiviseringar för att se om det finns saker och arbetsätt som det går att effektivisera och modernisera i förvaltningen för att få en budget i balans. Förvaltningen försöker nyttja resurserna på bästa möjliga sätt och att bli bättre på att digitalisera. Förvaltningen för Vård & Omsorg

har ett sparkrav på 24 miljoner kronor 2020. Det innebär att verksamheten behöver anpassas utifrån resurser, men med ambition att behålla all personal. Samtidigt skapar teknikutvecklingen större möjligheter till flexibilitet och valfrihet för den enskilde. Sammantaget är detta någonting som ligger till grund för det samarbete som pågår mellan nämnden för Vård & Omsorg och nämnden för Service, vilka tillsammans arbetar med två förstudier eftersom det är förvaltningen för Service som ansvarar för produktionen och kvaliteten av måltiderna. Syftet med förstudierna är att belysa olika sätt att hantera inköp och leveranser av måltider samt dagligvaror till hemtjänstkunder. Nu under eftermiddagen den 3/2 vara det vara en workshop om detta tillsammans med representanter från olika pensionärsorganisationer, representanter från fackliga organisationer och nämndpolitiker för att samla in tankar och synpunkter. Tanken är att detta ska lyftas till politikerna i mars.

Förstudien kring måltider undersöker alternativen för hemtjänstkundernas måltid och dess leverans, kartlägger nulägesbilden och den nuvarande processen av daglig leverans av varm mat, omvärldsbevakar, ska presentera åtgärdsförslag till en mer kostnadseffektiv lösning som håller en hög kvalitet samt se till konsekvenser för medarbetare och produktion.

Förstudien kring digitala inköp utreder om kundernas behov av dagligvaruinköpen kan tillgodoses på ett annat sätt i framtiden, kartlägger nulägesbilden och den nuvarande processen med inköp av dagligvaror, omvärldsbevakar samt ska belysa och analysera positiva och negativa effekter.

Invärldsbevakning

- Nuvarande tillagning, packning och leveranssätt är personalkrävande och skapar stress för personalen
- Nuvarande system för beställning- och leverans av dagligvaror är administrativt krävande och sköts manuellt
- Den påverkan som en eventuell förändring innebär för personal är en viktig aspekt som behöver beaktas noga
- Kunden får relativt liten valfrihet
- Nuvarande måltids- och inköpssystem är i somliga avseenden i konflikt med arbetsmodellen Individens behov i centrum (IBIC)

- Dagligvaruinköpen idag ställer höga krav på logistik (manuella listor, osäkra betalningar)
- Matdistribution sköts idag i sin helhet av utbildad vårdpersonal vilket innebär att kompetensen inte används effektivt. En förändring skulle innebära en renodling av vård och omsorgsarbetet

Omvärldsbevakning

Utvecklingstrend bland Sveriges kommuner har varit att gå från färdig mat som levereras varm dagligen till färdig mat som levereras kyld en gång per vecka till färdig mat som beställs digitalt via inköp i dagligvaruhandeln och som levereras veckovis.

- Kungsbacka kommun är ensam i Hallands län och Göteborgsregionen med att leverera varm mat (17 kommuner)
- Av de sju kommuner som RKA (Rådet för främjande av kommunala analyser) anser är mest lika Kungsbacka så är det endast Kungsbacka och Trollhättan som serverar varm mat
- Allt fler kommuner går över till att matleveranser sköts via digitala inköp av dagligvaror och erfarenheterna är övervägande goda

Näringsinnehåll och kvalitet

- Vid leverans av varm mat finns det utmaningar med att upprätthålla rätt temperatur under transporten, vilket leder till att matkvaliteten och näringsinnehållet riskeras beroende på var i leveranskedjan en kund befinner sig
- Lättare att uppnå god livsmedelshygien med hantering av kyld mat
- Färdigmat som är kyld har längre hållbarhet än varm mat
- Viktigt att oavsett leveranssätt fortsatt ha fokus på specialkost

Kvalitén kan inte säkerställas när det kommer till varmhållning. Varmhållningen handlar om att det är långa geografiska avstånd i Kungsbacka. Detta är svårt när det kommer till den varma maten. Maten som levereras ska hålla god kvalitet och vara varm. Andra kommuner har sett att det finns andra sätt som är bättre. I Kungsbacka lagar förvaltningen för Service maten. Förvaltningen för Service packar efter att ha tillagat maten först om den, för att undersköterskorna i hemtjänsten därefter ska

paketera om och sedan leverera maten. Det är svårt att få tag i kompetent personal. Undersköterskorna ska arbeta med vård och omsorg. Undersköterskorna har själva påtalat det är slöseri med tid och kompetens och att deras kompetens ska användas.

Samtliga PRO-föreningar tycker det är helt fel att stänga matsalarna sett utifrån ensamheten.

Svar: Förvaltningen för Vård & Omsorg har tittat på hur många det är som besöker matsalarna och det är inte särskilt många besök. Det är dyrt att hålla matsalarna öppna. De personella tjänsterna behövs. Snittpriset på en lunch blir väldigt högt. Det kommer finnas möjlighet för de som bor på vård- och omsorgsboendena som bedrivs i egen regi samt deras anhöriga att beställa mat på förhand. Träffpunkterna arbetar för att motverka ensamhet och genom dem finns det fortfarande möjlighet att ses och motverka ensamhet.

Lisa förklarar att PRO-föreningarna i Halmstad kommun har pratat med restaurangägarna och att det är någonting som pensionärsföreningarna även skulle kunna göra i Kungsbacka kommun. Lisa vet att flera restaurangägare ställer sig positiva till detta.

Fråga: Har en konsekvensanalys gjorts för detta projekt?

Svar: Ja och ett förarbete. En rejäl utredning har gjorts. Det har funnits en arbetsgrupp som har arbetat med olika delar och gjort en omvärldsanalys för att se hur andra kommuner gör. Det handlar inte om att stänga alla restaurangerna på vård- och omsorgsboendena i Kungsbacka, utan endast restaurangerna i den egna regin på vård- och omsorgsboendena.

Fråga: Vad kommer lokalerna användas till?

Svar: Förvaltningen för Vård & Omsorg kommer se till vad som kan göras med lokalerna istället och arbeta med att samlokalisera verksamheter för att inte betala skattemedel för dyra hyror.

Fråga: De externa utförarna som driver vård- och omsorgsboendena kommer inte stänga deras restauranger. Hur klarar de av ekonomin? Det måste väl kosta lika mycket för att laga mat till besökarna på vård- och omsorgsboendena oavsett om de bedrivs i egen regi eller av externa utförare? I vissa länder finns det elever som gör sista året

	<p>genom att stå i kök på vård- och omsorgsboenden och laga mat. Maten måste väl kosta lika mycket för de internt som externa besökarna? Är det så dyrt? Det privata näringslivet skulle inte servera så billig mat.</p> <p>Svar: Förvaltningen för Vård & Omsorg granskar inte de externa utförarnas ekonomi och hur de klarar av att hålla restaurangerna öppna. Råvarukostnaden är det ingen skillnad på. Det som kostar, utöver de som lagar maten, är den personal som håller matsalarna öppna i form av att duka, göra rent, ordna med salladsbuffé och så vidare. Produktion, bemanning, kostnader och sättet vi har idag är omfattande, både till produktion och hur de personella resurserna används. Det är de personella resurserna som kostar. Om personalen dras ned sparas pengar. Det är för dyrt med personal som ska hålla restaurangerna öppna.</p> <p>Kungsbacka pensionärsuniversitet protesterar mot detta. Samtliga pensionärsorganisationer önskar få kostnadskalkylen. Registrator Cecilia Wahlgren kommer att expediera kostnadskalkylen.</p> <p>Övrig synpunkt: Upplevelsen av kyld mat behöver inte vara negativ. Vissa upplever kyld mat som bra och god. Varm mat tappar smak ju längre den står och då kan det vara bättre att ha kyld mat och värma på den. Vissa som får maten äter inte den med en gång och stå i flera timmar innan den äts.</p>
<p>3. Information – Årsredovisning 2019 Förvaltningen för Vård & Omsorg <i>Annakarin Svennebjør, ekonomichef</i></p>	<p>Ekonomichef Annakarin Svennebjør informerar om att nämndbudgeten togs i september 2019 och förvaltningsbudgeten i januari 2020. Varje pensionärsorganisation får i samband med sammanträdet Forum pensionärsorganisationer varsitt exemplar av förvaltningsbudgeten i form av en broschyr.</p> <p>Annakarin via presenterar årsredovisningen 2019 genom att visa en film som utvecklingsledaren Susanne Edgren vid förvaltningen för Vård & Omsorg har gjort. I filmen framgår det att när år 2019 var slut hade förvaltningen för Vård & Omsorg ett positivt resultat på 12,2 miljoner, inklusive statsbidrag. Det är bra eftersom förvaltningen står inför stora utmaningar framöver. Det är fler som blir äldre i Kungsbacka men samtidigt är det inte lika många som arbetar och betalar skatt. Förvaltningen behöver bland annat pengarna till att öppna nya boenden och rekrytera nya kollegor inom alla professioner för att möta behoven.</p>

Den största delen av pengarna som förvaltningen använder går till personal, antingen i den egna regin eller till personal hos externa utförare. Det motsvarar närmare 85 procent av förvaltningens kostnader. Därefter har förvaltningen även kostnader för hyror, bilar och mat (både för de som bor på vård- och omsorgsboendena i egen regi och de som har matdistribution) samt övrigt.

Förvaltningen har år 2019 haft drygt 2500 kunder och patienter. Inom förvaltningen utfördes 550 000 timmars hemtjänst och ungefär 10 procent utfördes av andra företag än kommunen. Inom förvaltningen finns det 668 lägenheter på vård- och omsorgsboendena. Nästan 40 procent av platserna drivs av andra utförare som till exempel Humana och Vardaga.

De flesta som arbetar inom förvaltningen för Vård & Omsorg är mellan 50–59 år. De utgör en tredjedel av alla medarbetare. Sjukfrånvaron inom förvaltningen låg på 9,3 procent och så har den legat de två senaste åren. Förvaltningen arbetar för att heltid ska vara norm och heltiderna har ökat. 2015 arbetade 45 procent heltid. 2019 arbetade 57 procent heltid.

Förvaltningens kunder är nöjda med bemötandet och känner sig trygga hemma med hemtjänst eller på sitt boende. De har också förtroende för personalen.

Mycket hinner hända under ett år. Här är några av alla de saker som påverkade förvaltningen 2019:

- Digitala nycklar infördes. Det innebär att all hemtjänstpersonal slipper en del av stressen över att behöva åka och hämta nyckeln i samband med ett larm. Eller att tappa bort nycklar. Hemsjukvården kan lättare planera sin dag när de inte behöver synkronisera sig med anhöriga eller annan personal för att kunna besöka sina patienter. Med hjälp av de digitala nycklarna förväntas också färre läkemedelssvinn. Projektet följs nu upp för att se hur väl målen med projektet har uppfyllts.
- Förvaltningen har höga förväntningar på mobila arbetssätt. Kundens genomförandeplan presenteras nu i mobilen. Det ger medarbetare information både om vilka insatser som ska utföras vid varje

	<p>besök och hur kunden vill ha dem. Det ger förutsättningar för det vi inom förvaltningen kallar för insatskontinuitet, vilket betyder att insatsen utförs på samma sätt varje gång.</p> <ul style="list-style-type: none">- I januari 2019 infördes ett digitalt planeringsverktyg i hemtjänsten för att kunna styra parametrar som kundens önskade tid för insatsen, personalkontinuitet och restid. I samband med uppstarten uppstod dock problem och det blev en lång inkörningsperiod, vilket skapade oro hos både kunder och medarbetare. Ett stort arbete har lagts ner för att komma till rätta med problematiken. Systemet fungerar idag bättre än vad det gjorde i början av året. Tyvärr har den förväntade effekten på personalkontinuiteten hemma hos kund ännu inte slagit in. Olika tester genomförs nu för att hitta gemensamma faktorer som kan förbättra personalkontinuiteten i alla grupper.- Målet har inte nåtts med att minska personalomsättningen för 2019. Det är bland annat en stor rörlighet på arbetsmarknaden. Renodlade yrkesroller har framförts som en viktig aspekt för att stanna kvar och projekt som "Vårdnära service" samt serviceteamet har sett om städinsatser kan utföras av andra yrkeskategorier än undersköterskor. Även om det har varit uppskattat från medarbetarna syns ingen effekt än så länge på personalomsättningen. Det krävs mer analys för att hitta de åtgärder som ger bäst effekt. Förvaltningen behöver många som vill jobba kvar.- Hemsjukvården har arbetat aktivt med smärtlindring vid smärtgenombrott. Det har resulterat i färre smärtgenombrott. Dessutom går det att se att flytten från Omsorgens hus ut i kommundelarna gör att sjuksköterskorna snabbare kan besöka patienterna. Patienterna tycker också det är lättare att få träffa en sjuksköterska vid behov än tidigare. <p>Det var 2019 i korthet. Vi inom förvaltningen för Vård & Omsorg ser fram emot 20-talet och att tillsammans arbeta för att våra patienter och kunder får leva livet, hela livet.</p> <p>Fråga: Varför hade förvaltningen för Vård & Omsorg ett positivt resultat på 12,2 miljoner</p>
--	--

	<p>inklusive statsbidrag när 2019 var slut? Svar: Annakarin förklarar att förvaltningen för Vård & Omsorg fick 4,4 miljoner i statsbidrag i augusti 2019, vilka skulle vara förbrukade innan december 2019 och att det är svårt med statsbidrag som är tillfälliga.</p> <p>Fråga: Varför är sjukfrånvaron så hög? Svar: Annakarin förklarar att sjukfrånvaron på 9,3 är hög men i jämförelse med andra kommuner är den inte så hög. Annakarin förklarar att det pågår ett arbete inom förvaltningen för att se vad som kan göras för att förbättra sjukfrånvaron och hålla personalen frisk.</p>
<p>4. Information - Återkoppling av arbetet med några pensionärer utifrån Kungsbacka kommuns hemsida Förvaltningen för Vård & Omsorg <i>Sara Schörling,</i> <i>kommunikationsspecialist</i> och <i>Emma Bruhn, utvecklare</i></p>	<p>Sara Schörling informerar om att hon har träffat en del av representanterna vid Forum pensionärsorganisationer under förra året och även haft fokusgrupper med andra besökare av hemsidan som exempelvis högstadielärover för att se hur en navigerar på hemsidan. Hur söker en fram information om en är på hemsidan och vill hitta information om någonting? Vad fungerar bra och vad fungerar mindre bra? Sara har konstaterat att det blir mycket scrollande upp och ner, att det finns mycket dubletter av informationen samt att sökfunktionen är bristfällig. Sara förklarar att hon vill träffa representanterna ytterligare en gång när hemsidan har publicerats för att se hur den uppfattas.</p> <p>Emma Bruhn informerar om att enheten Kommunikation i ett års tid har arbetat med hemsidan och att ledorden är tydligt och enkelt. En deadline har satts till slutet av mars, början på april att den nya hemsidan ska vara klar. Det som tar tid är att ta bort länkar och avpublicera sidor. Informationen kommer presenteras på ett tydligt sätt och menyerna kommer krympas. Det pågår ett kommuncentralt arbete med de digitala ansökningarna kring bistånd, blanketter och så vidare men det är inte något som kommer med den nya hemsidan.</p> <p>Exempel: Våra boenden Du som bor hemma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pensionärsorganisationer - Fixartjänst - Syn- och hörselhjälp - Bostadsanpassning - Dagomsorg - Växelvård

	<ul style="list-style-type: none"> - Trygghetslarm - Digitala lås <p>Ansöka om stöd Avgifter och bistånd Demens Stöd till anhöriga</p>
5. Övrigt	<ul style="list-style-type: none"> • Alla pensionärsorganisationerna önskar synas på Kungsbacka kommuns hemsida. Cecilia sammanställer pensionärsorganisationernas kontaktuppgifter och säkerställer att uppgifterna stämmer genom ett mailutskick till representanterna. • Det är önskvärt med en artikel på Kungsbacka kommuns hemsida med en förklaring till varför hemtjänstpersonalen går runt med telefonen i handen och tittar. Varför gör hemtjänstpersonalen så? Hemtjänstpersonalen läser på om individerna de ska ge vård och omsorg till. Förr fanns det pärmar i lägenheterna information om individerna. Nu finns informationen i telefonen. Telefonen ska inte användas inne hos individerna, utan innan av hemtjänstpersonalen för att läsa på om individerna. Om informationen om en individ skulle ändras så uppdateras det direkt i telefonen, till skillnad från hur det var tidigare med papperna i pärmar. Sekretessen säkras också i och med att den information som finns i telefonen gör att ingen annan kan komma åt den. Det var inte lika hög sekretess med pärmen. • Förnyelse av färdtjänst. Vid en förändring som exempelvis innebär en försening av förnyelse av färdtjänst behöver Förvaltningen för Teknik gå ut med information till samtliga berörda. Alla prenumererar inte på tidningen Norra Halland eller har tillgång till internet. Lisa ska framföra synpunkten till färdtjänstenheten. • Lillemor informerar om att FoU i Väst vid Göteborgsregionen har fått i uppdrag att utvärdera Individens behov i centrum (IBIC) i Kungsbacka kommun. Syftet med utvärderingen är att få en utomstående och oberoende granskning av implementeringen och effekter av införandet av arbetsmodellen för att bland annat få svar på vilka skillnader som IBIC har inneburit för kunden och för verksamheten när det gäller

	arbetssätt och biståndsbeslut. IBIC har inte utvärderats någon annanstans i Sverige och inte heller av Socialstyrelsen. Rapporten från utvärderingen släpptes fredagen den 31/1 2020. Eva Apelvi har fått i uppdrag att göra en plan för det fortsatta arbetet.
6. Nästa möte 2020-06-01 klockan 10–12	